2 2020ལོའི་ཟླ་11ཚེས་29 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར།

བདསྤེ་ཐང་དང་འཚོཚོ་བ་།
（འདོན་ཐེངས་35）

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འཕྲོད་བསྟེན་
བདེ་ཐང་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་།
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་འབོར་དང་་་
ལེཌ་བཙའ་ལེཌ་གསོ་དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་་
གསོ་ལྟེ་གནས་ནས།

བསྒྲགས།

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)
ཏང་ཞུགས་དམ་བཅའ་འཇོག་པ་དང་།ལས་བྱེད་པས་ལས་་་་་་་་་་་
འགན་འཁུར་བ།རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བ་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་་་་
ཁྲོད།ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་དང་།འགན་འཁྲི་གསལ་སྟོན་་་་
བྱེད་པ།ཐོབ་ཐང་མངོན་པ།དམ་བཅའི་ཚིག་བློ་ལ་ངེས་པ་བཅས་་་་་་་
བྱས་པས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་ཕོད་་་
པ་དང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་མཁས་པའི་བསམ་བློའི་རྨང་གཞི་རྒྱུན་ཆད་་་་་་་་
མེད་པར་བརྟན་དུ་སོང་ཡོད།“འདི་ལོར་ཏང་ནང་ཁུལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་་་་་
སློབ་གསོའི་བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པར་ཞུགས་པ་བརྒྱུད།རང་ངོས་་་་་་་་
གཙང་འགྱུར་དང་།རང་ངོས་འཐུས་ཚང་།རང་ངོས་གསར་བརྗེས།
རང་ངོས་མཐོར་གཏོང་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྔར་བས་རང་རྟོགས་སུ་་་་་་་་
གྱུར་པ་དང་། ཚན་པའི་ནང་དུའང་རུལ་འགོག་འགྱུར་འགོག་གི་་་་་་་་་་་་
བསམ་བློའི་འགོག་རགས་བཙུགས་ཏེ་སྤྱོད་གཙང་གཞུང་དྲང་གི་ཆབ་་་་་་
སྲིད་ཁོར་ཡུག་བསྐྲུན་ཡོད”ཅེས་གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་ནོར་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་་་་་་
ཏང་ཡོན་མིག་དམར་གྱིས་གསར་འགོད་པར་བཤད།

མཁར་རྫོང་བརྟན་པོ་བཙུགས་པ།ཏང་གི་རྩ་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་ལམ་ལུགས་སྒྱུར་བཅོས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་སོང་བ།
2019ལོར།རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་ཆོས་ལུང་སྣོད་བཅུད་ལྗང་མདོག་དོ་་་་་་་་

དམ་ཚད་ཡོད་འགན་འཁྲི་ཀུང་སིས་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་མཁར་སྟོད་ཤང་ཏང་་་་
ཨུད་དང་མྱུག་གསོའི་གན་རྒྱ་བཞག་པ་དང་ཤང་དེའི་བེད་མེད་དྲོད་་་་་་་
ཁང་48དུ་གླ་ཚེར་བཏབ་པ་རེད།ཀུང་སིས་གླ་ཚེར་གྱི་ས་བོན་དང་དོ་་་
དམ་ལག་རྩལ་རིན་མེད་ངང་མཁོ་འདོན་བྱས་ནས་མྱུག་གསོ་འདེབས་་་་་
འཛུགས་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་རྗེས་ཀུང་སིས་ཁྲོམ་རའི་གཅིག་གྱུར་རིན་གོང་
ལྟར་ཉོ་སྒྲུབ་བྱས་ཡོད།མཁར་སྟོད་ཤང་གི་རིམ་ཁག་ཏང་རྩ་འཛུགས་་་་
ཀྱིས་ལས་དོན་ལ་གཞོགས་འདེགས་ཧུར་ཐག་བྱས་ནས་ཏང་ཡོན་དབུལ་
པོ་དང་མང་ཚོགས་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ་གླ་ཚེར་གྱི་མྱུག་གསོ་དོ་དམ་་་་་་
དང་འདེབས་འཛུགས་ནང་ནུས་ལྡན་ངང་ཞུགས་ཏེ་ས་གནས་དེ་གའི་་་་་
ཏང་ཡོན་དང་མང་ཚོགས་དབུལ་པོ་མི་རེར་ཆ་སྙོམས་འབབ་འཕར་་་་་་་་
སྒོར་4000ཙམ་ཡོང་བར་སྣེ་ཁྲིད་བྱས་ཡོད།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་ཞིང་འབྲོག་པའི་་་་་་
ཆེད་ལས་མཉམ་ལས་ཁང་ཚད་ལྡན་མཐོར་གཏོང་གི་ལོ་གསུམ་གྱི་་་་་་་་་་་་
འགག་སྒྲོལ་བྱ་སྤྱོད་དང་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་གྱི“ཡོང་འབབ་མེད་་་
པའི་གྲོང་ཚོ”གཙང་སེལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་མཉམ་སྡེབ་་་་་་
དཔལ་འབྱོར་གྱི“ཡོང་འབབ་མེད་པའི་གྲོང་ཚོ”391ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་
གཙང་སེལ་བྱས་པ་དང་།གྲོང་ཁྱེར་ཐད་གཏོགས་སྡེ་ཚན་གྱི་ཏང་སྲིད་་་
ཀྱི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་འཁུར་མཁན་དང་རྫོང(ཆུས)རྫོང་རིམ་པའི་ལས་་་
བྱེད་པས་སྡེ་ཁུལ་འགན་གཙང་ལེན་པའི་འགན་འཁྲིའི་ལམ་ལུགས་དོན་

འཁྱོལ་བྱས་ཏེ“100%”5ཡི་གྲུབ་འབྲས་སྲ་བརྟན་དུ་བཏང་ནས་ཞིང་་་
འབྲོག་པའི་ཆེད་ལས་མཉམ་ལས་ཁང་དབྱར་མཚོ་རྒྱས་པ་ལྟར་འཕེལ་་་་་
རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།

མ་འཇོག་གི་ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་བསྐྲུན་པ།ཤེས་་་་་་་
ལྡན་མི་སྣ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་སྒྲིག་སྲོལ་ལམ་སྲོལ་་་་་་
སྒྱུར་བཅོས་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ།
ལོ་གཅིག་རིང་གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་ཤེས་ལྡན་མི་སྣར་བརྟེན་་་་་་་
ནས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བའི་འཐབ་ཇུས་གནས་བབ་བརྟན་དུ་
བཏང་ཞིང་།ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཁོར་ཡུག་ལེགས་་་་
སུ་གཏོང་བ་དང་།རིག་ནུས་ནང་འདྲེན་དང་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་གསོ་སྐྱོང་་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་སྔར་ལས་མང་བ་གཅིག་་་་་་
སྡུད་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ནས་དར་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཞིས་རྩེ་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་ཡོད།
གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་ནང་་་་་་
འདྲེན་བྱེད་ཐབས(ཚོད་ལྟའི་ལག་བསྟར)གཏན་འབེབས་བྱས་ནས“ཇོ་་་
མོ་གླང་མའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ”དང་སྲིད་གཞུང་གི་དམིགས་བསལ་ཕོགས་་
སྣོན་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་འདེམས་པ་དང་གཟེངས་་་་་
བསྟོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་བ་དང་།གྲོང་ཁྱེར་རིམ་པའི་རིགས་གཅིག་་་་་་་

མཁས་ཅན་གྱི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་མཛོད་འཛུགས་པ་དང་འཐུས་སྒོ་ཚང་་་་
དུ་བཏང་བས“ཇོ་མོ་གླང་མའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ”དང་།སྲིད་གཞུང་གི་་་་་
དམིགས་བསལ་ཕོགས་སྣོན།ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་འདེམས་པ། ཆེད་་་་་་་་་་་
དམིགས་རོགས་སྐྱོར་བཅས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་མང་བའི་ཤེས་་་་་
ལྡན་མི་སྣ་གསོ་སྐྱོང་གི་སྐུལ་ལྕག་ལམ་སྲོལ་རིམ་བཞིན་ཆགས་ཡོད་པ་་་་་་
རེད།
གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱིས་ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་འཁོར་རྒྱུག་ལམ་སྲོལ་་་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྣང་ཆེན་བྱས་ཡོད།སློབ་གསོ་དང་འཕྲོད་བསྟེན་་་་་་་་་
སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ལག་རྩལ་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་ལོ་རེར་ཁག་བགོས་ཀྱིས་་་
ཡོངས་བསྒྲགས་གདམ་གསེས་སྐོང་འཐེན་བྱེད་པ་དང་།ཤེས་ལྡན་མི་་་་་
སྣ་ལུགས་མཐུན་ངང་འཁོར་རྒྱུག་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།
གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འབྲེལ་གཏུག་ཞབས་ཞུའི་རིགས་གཅིག་
མཁས་ཅན་དང་དེ་བཞིན་ཕུལ་བྱུང་ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་ལག་བསྟར་ཇུས་་་་
གཞི་དང་ཕུལ་བྱུང་ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་དོ་དམ་བྱ་ཐབས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་་་་་་
སྲོལ་ལམ་ལུགས་བཟོས་པ་དང་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་བ་མ་ཟད།
ལས་གཏོད་གསར་གཏོད་ལས་དོན་ལ་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་་་་་་
རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་ལག་བསྟར་ཇུས་གཞི་ཡང་བཟོས་ནས་བཏོན་ཏེ་ཤེས་ལྡན་་་་
མི་སྣ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཁོར་ཡུག་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ལེགས་སུ་་་་་་་
བཏང་ཡོད།

དང་པོ།ཅི་ཞིག་ལ་ཀླད་པའི་་
ཁྲག་རྩའི་ནད་ཟེར་རམ།
ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ཅེས་པ་ནི་ཀླད་
པའི་འཕར་རྩའམ་ཡང་ན་མཇིང་པའི་་་་་་་་་་་་
འཕར་རྩར་ནད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་ཀླད་་་་་་
པའི་ནང་ཁྲག་འཁོར་རྒྱུག་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བ་་
དང་ཀླད་པའི་ཕུང་གྲུབ་ལ་གནོད་སྐྱོན་་་་་་་་་་་
ཐེབས་པའི་ནད་རིགས་ཤིག་ལ་ཟེར།ནད་་་་
ཐོག་ཏུ་རྒྱུན་དུ་གློ་བུར་དུ་བརྒྱལ་བའམ་ཡང་་
ན་ཁ་མིག་འཁྱོག་པ་དང་།སྐད་ཆ་ཤོད་མི་་་་
ཐུབ་པ། གཞོགས་ཕྱེད་གྲིབ་སྐྱོན་ཕོག་པ་་་་་་་
བཅས་ཀྱི་ནད་རྟགས་ཡོད།

གཉིས།ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་་་་
ནད་ལ་ཉེན་ཁའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་དག་་
ཡོད་དམ།
1.ལོ་ཚད་དང་ཕོ་མོ།
ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ནི་ལོ་ན་རྒས་་་་
པ་དང་བསྟུན་ནས་ཕོག་ཚད་ཇེ་མཐོར་འགྲོ་་་
ཡི་ཡོད།ལོ་55ཡན་གྱི་ལོ་ཚོད་ལ་ལོ་10རེ་་་་་
འཕར་རིམ་བཞིན་ནད་གཞི་ཕོག་ཚད་ལྡབ་་་་
གཅིག་གིས་མཐོ་བ་ཡོད་པ་དང་ཕོ་མོའི་ངོས་་
ནས་བརྗོད་ན་བུད་མེད་ལས་སྐྱེས་པར་ཕོག་་་
ཚད་50%ཡིས་མཐོ་བ་ཡོད།
2.ཁྱིམ་རྒྱུད་ནས་བྱུང་ཚུལ།
ནད་ཐོག་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ལག་ལེན་ནང་་
མངོན་གསལ།ཁྱིམ་ཚང་གི་མི་མང་པོར་་་་་་་
ནད་ཕོག་པ་དེ་གཞི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་་་་་
མིན་མིག་སྔར་ད་དུང་ར་སྤྲོད་བྱུང་མེད།
འོན་ཀྱང་ཁྱིམ་རྒྱུད་ནས་བྱུང་ཚུལ་གྱི་གནད་་་
དོན་དེ་གཅིན་ནད་དང་སྙིང་ནད་འབྱུང་་་་་་་
ཚད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད།
3. ཁྲག་ཤེད་མཐོ་བའི་ནད།
ཁྲག་ཤེད་མཐོ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཁྲག་རྡོལ་་
རང་བཞིན་གྱི་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་་་་་་་་་་་
འབྱུང་སླ་ལ་ཁྲག་ནད་རང་བཞིན་གྱི་ཀླད་་་་་་
པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ཀྱང་འབྱུང་སྲིད།
4.གཅིན་སྙི་ཟགས་ཁུའི་ནད།
གཅིན་སྙི་ཟགས་ཁུའི་ནད་ནི་དེའི་་་་་་་་་་
མངར་ཆའི་རྙིང་ཚབ་གསར་བརྗེ་འཁྲུགས་་་་་
ནས་ལུས་པོའི་ནང་གི་ཁྲག་རྩ་མཁྲེགས་པོར་་་
གྱུར་པ་དང་། འགག་པ། ཁྲག་གི་འབྱར་་་་་་
ཚད་ཇེ་མཐོར་འགྲོ་བ་དང་དེ་ནས་ཁྲག་ཆད་་
རང་བཞིན་གྱི་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ཕོག་་་
གི་ཡོད།
5.སྙིང་ནད།
སྙིང་ནད་ཀྱིས་ཁྲག་འཁྲུགས་ནས་ཀླད་་་
པའི་ཁྲག་རྩའི་ནང་ཁྲག་རྡོག་ཆགས་པ་དང་་་
དེ་ཁྲག་རྒྱུན་བརྒྱུད་ནས་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩ་་་་་་
འགག་གི་ཡོད།
6.ཁྲག་ཚིལ་མཐོ་བའི་ནད་དང་རྒྱགས་་
པོ།
ཁྲག་ཚིལ་མཐོ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཕར་རྩ་་
མཁྲེགས་པོར་གྱུར་སླ་བ་དང་མཁྲེགས་པོར་་་་
གྱུར་པའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་ཀླད་པའི་ཁྲག་་་་་་་
རྩའི་ནད་ཐོན་གྱི་ཡོད། མི་རྒྱགས་པར་་་་་་་་
ཁྲག་ཚིལ་མཐོ་བའི་ནད་ཕོག་སླ།
7.ཐ་མག་འཐེན་པ་དང་ཆང་འཐུང་་་་་་
དྲགས་པ།

ཐ་མག་འཐེན་ན་དབུགས་ལམ་སོགས་་་
མ་ལག་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཕུད།ད་དུང་་་་་་
ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ཀྱང་ཕོག་སླ་པོ་ཡོད།
ཆང་རག་ཉུང་ཙམ་བཏང་ན་ཁྲག་རྩ་་་་་་་་་་་

གཤོང་བ་དང་སྟུག་ཚད་མཐོ་བའི་ཚིལ་སྤྲི་ཇེ་་
མང་དུ་འགྲོ་ཐུབ་མོད།འོན་ཀྱང་ཆང་་་་་་་་་་་
བཏུང་དྲགས་ན་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་་་་་་་
འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེ།དེར་བརྟེན་རབ་་་་་་་
བྱུང་ན་ཐ་མག་མི་འཐེན་པ་དང་ཆང་རག་་་་་
ཉུང་ཙམ་འཐུང་དགོས།
8.ཁྲག་རྒྱུག་འཁོར་རྒྱུག་རྒྱུན་གཏན་་་་་་་
མིན་པ།
གཟུགས་པོར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་རྗེས་་་་
ཁྲག་རྒྱུན་རྒྱུན་གཏན་མིན་ཚེ་ནད་རྟགས་་་་་་་
མེད་ཀྱང་དེར་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས།
9.དུས་ཐུང་རང་བཞིན་གྱི་ཀླད་པར་་་་་་
ཁྲག་མི་འདང་བ།
དུས་ཐུང་རང་བཞིན་གྱི་ཀླད་པར་་་་་་་་་
ཁྲག་མི་འདང་བ་ནི་ཀླད་པར་ཁྲག་མཁོ་་་་་་་་་
སྤྲོད་མི་འདང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ནད་ཐོག་་་་་
ནད་རྟགས་ཤིག་ཡིན།ནད་རྟགས་དེ་སྐར་་
ཆ་འགའ་དང་། སྐར་མ་འགའ། ཆུ་ཚོད་་་་་
འགའ་བཅས་ཐོན་གྱི་ཡོད་ལ།རིང་ཤོས་་་་་་
ལའང་ཆུ་ཚོད་24མ་བརྒལ་བར་རྒྱུན་་་་་་་་་་་་
གཏན་ལྟར་སླར་གསོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་གང་་་་་
ཞིག་དེ་དག་ནི་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།
མིག་གཅིག་གམ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་རིབ་ལས་་
མི་མཐོང་བ་དང་།ཁ་ཡོ་བ།སྐད་ཆ་མི་་་་་་་
གསལ་བ། རྐང་ལག་གཞོགས་གཅིག་ལ་་་་་་་
ཤུགས་མེད་པའམ་ཞ་བ་བཅས་དེ་དག་ཚང་
མ་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ན་བའི་སྔ་ལྟས་་་་
ཡིན།
10.གྲིབ་སྐྱོན།
གྲིབ་སྐྱོན་ནི་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་་་་་
ཅིག་ཀྱང་ཡིན།དེ་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་་་
ཀྱི་ཉེན་ཁའི་ཁོངས་སུ་བཅུག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི་་
གྲིབ་སྐྱོན་ཕོག་པའི་ནད་པ་དང་གྲིབ་སྐྱོན་་་་་་
ཕོག་མྱོང་མེད་པའི་ན་ཟླའི་ཁྲོད་གྲིབ་སྐྱོན་་་་་་
ཕོག་པའི་ནད་པར་དེ་བས་ནད་ལོག་རྒྱག་སླ་་
བས་རེད།
རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་གྱི་དྲན་སྐུལ།
1. གལ་ཏེ་གོང་གསལ་གྱི་ཉེན་ཁའི་རྒྱུ་་
རྐྱེན་ཁྲོད་ནས་རིགས་གཅིག་གམ་ཁ་ཤས་་་་་་་
ཡོད་ཀྱང་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ཕོག་མེད་་་
པར་མིག་རྩ་ནས་ཁྲག་དོན་པ་སོགས་སྔ་ལྟས་་
སམ་མངོན་ཚུལ་ཡོད་ཚེ།དུས་ཐོག་ཏུ་སྨན་་་
བཅོས་ཧུར་ཐག་བྱེད་དགོས་པ་དང་དུས་་་་་་་
མཚུངས་དུས་བཀག་ལྟར་ཉེན་ཁའི་རྒྱུ་རྐྱེན་་་་
གཞན་དག་བྱུང་བར་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་བྱ་་་་་་
དགོས་པ་མ་ཟད།དམིགས་སའི་རང་་་་་་་་་་་་
བཞིན་གྱི་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་སྤྱོད་དགོས།
2. གལ་ཏེ་གོང་གསལ་གྱི་ཉེན་ཁའི་རྒྱུ་་
རྐྱེན་ཡོད་པ་མ་ཟད།གྲིབ་སྐྱོན་གྱི་སྔ་ལྟས་་་་་
ཡོད་པ་དཔེར་ན།དུས་ཐུང་རང་བཞིན་གྱི་་་
ཀླད་པར་ཁྲག་དཀོན་པའི་ནད་རྟགས་ཐོན་་་་
ཚེ།འཕྲལ་མར་སྨན་ཁང་དུ་ནད་བརྟག་་་་་་་
སྨན་བཅོས་བྱས་ནས་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་་་་་་་
ནད་ཚབས་ཆེན་མ་ཕོག་པ་བྱེད་དགོས།
3. གལ་ཏེ་གྲིབ་སྐྱོན་ཕོག་ཚེ།སྔ་ཙམ
（ནད་ཕོག་ནས་ཆུ་ཚོད་འགའ་ཤས་སོང་་་་་་་་
རྗེས་ཀྱི་ཛ་དྲག་དུས）སྨན་ཁང་དུ་སོང་ནས་་་
སྨན་བཅོས་བྱེད་དགོས།དེ་ལྟར་བྱས་ན་་་་་་་
ནད་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཇེ་ཆུང་དུ་གཏོང་་་་་་
ཐུབ་ལ་མཇུག་འབྲས་ངན་པ་ཡང་ཉུང་དུ་་་་་་

གཏོང་ཐུབ།

ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ཇི་ལྟར་
སྔོན་འགོག་བྱེད་དགོས་སམ།
1.སེམས་ལྷོད་ལྷོད་བྱེད་པ་ལས་་་་་་་་་་་་་་

དངངས་འཚབ་ཆེན་པོ་དང་དཀའ་ལས་་་་་་་་
ཁག་དྲགས་རྒྱུ་མེད།
སེམས་ལ་ཕོག་ཐུག་དྲག་པོ་བྱུང་བ་དང་
དེ་བཞིན་དངངས་འཚབ་ཆེན་པོ་དང་་་་་་་་་་་་
དཀའ་ལས་ཁག་དྲགས་ཚེ་ཁྲག་ཤེད་གློ་བུར་་་
དུ་འཕར་ནས་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ཕོག་་་
གི་ཡོད།དེས་ན་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་་་་་་
སྔོན་འགོག་བྱེད་པར་སྔོན་ལ་སེམས་ལྷོད་་་་་་་
ལྷོད་བྱེད་པ་ལས་དངངས་འཚབ་ཆེན་པོ་་་་་་་
དང་དཀའ་ལས་ཁག་དྲགས་རྒྱུ་མེད།
2.བཟའ་བཏུང་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱས་ཏེ་་
ཆོས་ཉིད་དང་།ཚད་བཀགཁྱབ་ཁོངས་་་་་
བཅས་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས།
སྲོལ་རྒྱུན་གསོ་བ་རིག་པའི་ནང་།རྒྱུན་
དུ་སུར་པན་ཁ་ཚ་པོ་ཟ་མཁན་རིགས་རླུང་་་་་
ལངས་བདེ་བ་དང་མངར་ཆ་མང་པོ་ཟ་་་་་་་་་་
མཁན་རིགས་ལ་ཁ་ལུད་མང་བས་དོན་ལྔ་་་་་་
སྣོད་དྲུག་གི་ནུས་པ་ཤོར་ཏེ་ཀླད་པའི་ཁྲག་་་་་
རྩའི་ནད་ཕོག་གི་ཡོད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།
དེས་ན་བཟའ་བཏུང་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱ་རྒྱུར་་་
དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་ལྟོ་དུས་སུ་ཟ་མ་ཚད་རན་པོ་་་
ཟ་བ་ལས་ཚ་ཁ་མཐོ་བ་དང་ཟས་དྲགས་རྒྱུ་་་་
མེད།ཚིལ་དང་།སུར་པན།སྒོག་ཙོང་་་་་་་
སོགས་ཞག་ཚིལ་དང་ཁ་ཚ་བའི་རིགས་ཉུང་་་
ཙམ་ཟ་བ་དང་ཤིང་ཏོག་དང་སྔོ་ཚལ་སོས་པ་
མང་ཙམ་ཟ་དགོས།
3.འཚོ་བར་ཆོས་ཉིད་ཡོད་ལ་ངལ་རྩོལ་
དང་ངལ་གསོ་ཚད་རན་པོ་རྒྱག་དགོས།
ལས་ཀ་བྱས་དྲགས་ན་རླུང་ལ་གནོད་པ་
དང་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་དྲགས་ན་ཤ་རྒྱགས་པོ་་་
དང་སྣོད་དྲུག་ཉམས་ནས་ཀླད་པའི་ཁྲག་་་་་་་
རྩའི་ནད་ཕོག་སླ་པོ་ཡོད།ཀླད་པའི་ངལ་་་་་་
རྩོལ་བྱེད་མཁན་དང་དེ་བཞིན་དར་མ་དང་་་
རྒན་རྒོན་རིགས་ཀྱིས་ངལ་རྩོལ་དང་ངལ་་་་་་་
གསོ་ཚད་རན་པོ་རྒྱག་དགོས་ཤིང་།རང་་་་་་
ཉིད་དང་འཚམ་པའི་ལུས་རྩལ་བྱེད་སྒོ་ཁག་་་
ལ་ཞུགས་ནས་གཟུགས་པོའི་རྨང་གཞི་ཡག་་་་
ཏུ་དང་ནད་འགོག་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་་་་་་་་་་
དགོས།
4.འཁྲིག་སྤྱོད་ཚད་རན་པོ་བྱས་ནས་་་་་་
མཁལ་ནུས་མི་ཉམས་པ་བྱེད་དགོས།
འཁྲིག་སྤྱོད་བྱས་དྲགས་ན་མཁལ་ནུས་་་
ཉམས་ནས་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ཕོག་སླ་་་
པོ་ཡོད།དེས་ན་འཁྲིག་སྤྱོད་ཚད་རན་པོ་་་་་་
བྱས་ནས་མཁལ་ནུས་མི་ཉམས་པ་བྱེད་་་་་་་་་་་
དགོས།
5.བཙོག་པ་དུས་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་བྱེད་
དགོས།
བཙོག་འགག་ཐེབས་ཚེ་བཙོག་པ་་་་་་་་་་་
གཏོང་སྐབས་ཤུགས་བཙིར་བ་དང་།
ཤུགས་བརྒྱབ་དྲགས་ཚེ་ཁྲག་ཤེད་གློ་བུར་དུ་་་
འཕར་ནས་ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ཕོག་གི་་་
ཡོད།དེས་ན་ཁྲག་ཤེད་ཅུང་མཐོ་བ་དང་་་་་་
ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་ན་བཟོ་ཡོད་པའི་་་་་་
དར་མ་དང་རྒན་རྒོན་རིགས་ཀྱིས་བཙོག་པ་་་
དུས་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་བྱས་ནས་བཙོག་་་་་་་་་་་
འགག་མ་ཐེབས་པ་བྱེད་དགོས།

ཀླད་པའི་ཁྲག་རྩའི་ནད་སྔོན་འགོག་དང་རྒྱུན་གཏན་གྱི་བདེ་སྲུང་།

བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་མི་རྣམས་་་་་་
ཀྱིས་བསྔགས་བརྗོད་ཡང་ཡང་བྱེད་པའི“དབུལ་ཕོངས”རོགས་རེས་་་་་
ཚོགས་ཆུང་གི་ཁོངས་མི་གུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ཚེ་རིང་ལྷ་མོ་1962ལོར་ལྷོ་
ཁ་ས་ཁུལ་ལྷུན་རྩེ་རྫོང་གསང་སྔགས་ཆོས་གླིང་ཤང་གི་བ་ཚང་གོག་་་་་་་་
ཧྲུལ་ཞིག་ནང་སྐྱེས་ཤིང་།ཕ་མ་གཉིས་པོ་ནང་བཟན་ཡིན་པས་ཁོང་་་་་
ཡང་སྐྱེས་པའི་ཉིན་ནས་བཟུང་ནང་བཟན་ཞིག་ཏུ་གྱུར།ནང་བཟན་་་
ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དམའ་ཤོས་སུ་འཚོ་བ་གང་ཡང་མེད་་་་་་་
པའི་བྲན་གཡོག་ལ་ཟེར།ཁོང་ལོ་6ནས་མངའ་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་དུད་་་
འགྲོ་ལྟར་དཀའ་ལས་ཚད་མེད་རྒྱག་དགོས་བྱུང་ཞིང་།སྐབས་དེ་དུས་་
ལྟོ་གྲོད་པ་རྒྱགས་པ་ཞིག་བཟའ་རྒྱུ་དང་གོས་ལུས་པོ་དྲོད་པ་ཞིག་གྱོན་་་་
རྒྱུ་བྱུང་ན་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཅིག་རེད།ད་ཆ་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་་་་
སུམ་ཚོགས་པའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ནི་ཚེ་རིང་ལྷ་མོའི་ངོས་ནས་་་་་་་
བརྗོད་ན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རེད།
1959ལོར་བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་རྗེས་ཞིང་་་་་་་
བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་ཡར་ལངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ཅིང་།ཏང་དང་་་་་་་
སྲིད་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོར་ཁང་པ་དང་།ས་ཞིང་།ཕྱུགས་རིགས་་་་་་་་་
བཅས་བགོས་པ་བརྒྱུད།མཐར་ཞིང་བྲན་རྣམས་ལ་རང་ཁྱིམ་རང་་་་་་་་
བདག་བྱུང་ཡོད།ཚེ་རིང་ལྷ་མོ་ལའང་དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཚེ་སྲོག་་་་་་་་་
གསར་པ་ཐོབ་པ་དང་སྦྲགས།1960ལོར་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་ལ་་་་་་
ཞུགས། དུས་བབ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིགགྲོང་ཚོས་་་་་་་་་
རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་འཛུགས་རྒྱུའི་ཐག་བཅད།ཆ་རྐྱེན་ཅུང་་་་་་་་་་་་
ལེགས་པར་རང་རང་སོ་སོའི་རོགས་རེས་བྱ་ཡུལ་རྙེད་མོད།འོན་ཀྱང་་
ཚེ་རིང་ལྷ་མོ་ལྟ་བུར་གཅིག་ནས་ཞིང་ཁ་མེད་ལ་གཉིས་ནས་ཉམས་་་་་་་་
མྱོང་གང་ཡང་མེད་པས་ཁོང་ཚོ་ཉར་འདོད་བྱེད་མཁན་རོགས་རེས་་་་་་་
ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད།དེས་ན་ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་སྔར་་་
ལས་ལྷག་པ་གཏོང་ཆེད།ཚེ་རིང་ལྷ་མོས་སྔ་མའི་ནང་བཟན་རྣམས་་་་་་
འབོད་སྐུལ་བྱས་ཏེ།རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་རྐྱང་པ་ཞིག་བཙུགས་པ་་་
དང་འབྲེལ་ཚང་མ་དང་སྐྱིད་སྡུག་མཉམ་མྱོང་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་བཅད།
ནང་བཟན་གཞན་ཚོར་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་ལམ་གཅིག་རང་་་་་་་
ལས་མེད་ཅིང་།གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་མ་བྱས་པར་རང་གཅིག་པུས་ཐོན་་་་་
སྐྱེད་བྱས་ན་དཀའ་ངལ་དེ་བས་ཆེན་པོ་འཕྲད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་
ཐུབ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་གུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ཚེ་རིང་ལྷ་མོའི་འབོད་་་་་་
སྐུལ་འོགནང་བཟན་དུད་ཚང་11ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་་
རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་1961ལོའི་ཟླ་3པར་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྣེ་གདོང་་་་་་་
རྫོང་སྐྱེད་པ་ཤང་བསམ་མཁར་གྲོང་ཚོར་བཙུགས།དེ་ནི་ཁོངས་མི་་་་་་་
ཚང་མ་ནང་བཟན་ལས་གྲུབ་པའི་བོད་ཀྱི་རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་ཐོག་་
མ་རེད།ནང་བཟན་རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་བཙུགས་པའི་ཐོག་མའི་་་་
དུས་སུ་ཐོན་སྐྱེད་ཡོ་བྱད་ཁ་ཐང་བའི་ཁར།ཐོན་སྐྱེད་ལག་རྩལ་ཡང་་་་་

མི་ཤེས་པས་ཚེ་རིང་ལྷ་མོས་ཚང་མར་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན་
སེལ་མི་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་མེད་ཅེས་བསྔགས་སྐུལ་བྱས།ཁོང་ནི་་་་་་་
གོམས་གཤིས་ངན་པ་དོར་བ་དང་།རྨོངས་དད་སྤོང་བ།རང་འགུལ་་
ངང་ཞིང་རྨོ་སྟངས་སྦྱོང་བ།སྐྱེས་པ་སྐུལ་སློང་བྱས་ནས་རྩྭ་ངན་འཐུ་་་་་
བ། སྣེ་ཁྲིད་དེ་རྨོ་འདེབས་ལག་རྩལ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་་་་་་
མཁན་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པ་མ་ཟད།ད་དུང་ཚེ་རིང་ལྷ་མོས་བློ་ཁོག་ཆེན་་་
པོས་སོན་བཟང་རང་ཁྱིམ་གྱི་ས་ཞིང་ནང་ཚོད་འདེབས་ཀྱང་བྱས།ལོ་་
འདིར་ནང་བཟན་རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་་་་་་་་
བྱས་པར་སྔར་བྱུང་མྱོང་མེད་པའི་ཐོན་འབབ་བྱུང་བར་བརྟེན།མི་་་་་་་
རྣམས་ཀྱིས“དབུལ་ཕོངས”རོགས་རེས་ཚོགས་ཆུང་ཞེས་བསྔགས་་་་་་་་་་
བརྗོད་བྱས་ཡོད་ལ།ཀྲུང་གུང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན་གྱིས
“ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱའི་མིག་དཔེ”ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་་་་་་
ཡང་གནང་།

1962ལོར་ཚེ་རིང་ལྷ་མོས་སྣེ་གདོང་རྫོང་སྐྱེད་པ་ཤང་གི་ཏང་ཀྲི་་་
པུའི་ཧྲུའུ་ཅིའི་འགན་འཁུར།ལོ་དེའི་སྟོན་ཁར་སྐྱེད་པ་ཤང་དུ་ཆར་པ་
ཉིན་བཅུ་གྲངས་བསྟུད་མར་བབས་ཤིང་།ཁོང་གིས་ནང་མི་དང་་་་་་་་་་
མཉམ་དུ་རྡོ་སྒལ་པར་དབོར་ནས་ཆུ་རགས་བརྟན་དུ་བཏང་བ་དང་་་་་་
ཆབས་ཅིག་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ཆུ་རགས་བསྲུངས།ཉིན་ཞིག་གི་ས་་་
སྲོས་སུ་ཆུ་རགས་ཀྱི་རགས་ཁ་ཤོར་བར་བརྟེན།ཁོང་གིས་སྔོན་ལ་ཆུའི་
ནང་མཆོངས་ནས་ལུས་པོས་ཆུ་འགོག་ཐབས་བྱས།གཞན་ཡང་ཁོང་་་་
གིས་ཤང་ཡོངས་ཀྱི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་དུད་ཚང་126གི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་་་་
ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་བ་བརྒྱུད།སྐྱེད་པ་ཤང་གི་དབུལ་པོའི་་་་་་་
རྣམ་པར་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་བྱུང་།1977ལོར་ཁོང་གིས་སྐྱེད་པ་ཀུང་་
ཧྲིའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་དཀའ་སྤྱད་སྡུག་རུས་བྱས་པས་ས་བབ་་་་་
མཐོ་ཚད་སྨི་3700ཟིན་པའི་ལུང་ཤུར་ནང་ཡོད་པའི་ཀུང་ཧྲི་ཡོངས་ཀྱི་་
ཞིང་ཁ་མུའུ་རེའི་ཆ་སྙོམས་ཐོན་ཚད་རྒྱ་མ་935ཟིན་པའི་གྲུབ་འབྲས་་་་
ཡག་པོ་ཐོབ་ཡོད།
དེ་རྗེས་ཚེ་རིང་ལྷ་མོར“རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་དཔེ་བཟང་་་་་་་་་་
བ”དང“རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གསུམ་བརྒྱད་དར་དམར་བ”སོགས་ཀྱི་མཚན་
སྙན་སྔ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་དང་།རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་
འཐུས་མིར་སྐབས་གཉིས་བསྟུད་མར་བདམས་པ།གཞན་ཡང་སྣེ་་་་་་་་་
གདོང་རྫོང་གི་ཏང་ཀྲི་པུའི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་་་་་་་་་་་་་
དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པའི་་་་་་་་་་་
འགན་འཁུར་མྱོང་ཡོད།2011ལོར་ཁོང“མི་སེམས་འགུལ་བའི་བོད་་་
ཀྱི་མི་སྣ་60”ཡི་གྲས་སུ་བདམས།ཁོང་གིས“ངའི་མིང་གི་གོ་དོན་ནི་ཚེ་
རིང་བའི་ལྷ་མོ་ཡིན།སྔོན་མ་ང་རང་ལས་སྐལ་དམན་པའི་ནང་བཟན་
ཞིག་ཡིན་མོད།འོན་ཀྱང་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དང་སྤྱི་་་་་་་་་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པར་ང་རང་གཞི་ནས་མིང་་་་་་་
དོན་མཚུངས་པའི་ཚེ་རིང་བའི་ལྷ་མོར་གྱུར་སོང”ཞེས་བཤད།
འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པའི་ནང་བཟན་ནས་མི་རབས་་་་་
བཞི་མཉམ་དུ་འཚོ་བའི“ཚེ་རིང་བའི་ལྷ་མོའི”བར་ལ་ཚེ་རིང་ལྷ་མོས་་་་
འགྲིམས་པའི་ལམ་བུ་ནི་བོད་གསར་རྙིང་གི་འཕེལ་རྒྱས་དང་འགྱུར་་་་་་་
ལྡོག་མཚོན་པའི་བསྡུས་རིས་ཙམ་ཞིག་རེད།

“ནང་བཟན”ནས“བདག་པོའི”བར་གྱི་འཕོ་འགྱུར།

དགུན་དུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ།
ཀྲུང་གོའི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་ནུབ་བྱང་གི་དམར་པོ་རིར་བཞེངས་པའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་ས་བབ་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་་་་ཕོ་བྲང་དང་།མཁར་རྫོང་།དགོན་སྡེ་བཅས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བརྗིད་ཉམས་ཆེ་བའི་ཁང་པ་ཞིག་རེད་ལ།བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དང་ཆ་ཚང་ཤོས་ཀྱི་་་གནའ་བོའི་ཁང་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ཡིན་པ།

ཏང་གགི་ལ་ལོརྒྱུས་ཀྱིགི་གཏམ་རྒྱུད་
ཐུང་ངུ་བཤད་དསྤེ་དྲང་ནུས་སྤེསྤེལ་།